

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput XI. (a) Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

professionem emitteret; sed quia senex erat, ipsa uxore contra votum ita solenniter emissum matrimonium contrahere, ut in textu antecedenti notatur.

C A P U T X I.

(a) Idem.

Charissimus in Christo filius noster R. (b) Rex Illustris Suevorum Apostolatus nostro literis, & nuntio humiliter nunciavit, quod cum esset adolescentis, & dilecta uxor eius iuvenula, mutua fide voto contrahendi legitimi matrimonii se adstringentes, invicem consensum suum, accedente (c) voluntate parentum, arrarum donatione roboraverunt. Postmodum vero claræ memorie N. patre suo ab inimicis occiso, cum per bellorum adversitatem undique premeretur, & habitu cum hostibus suis congressu, viitus, fugatusque fuisset; quia timebat, ne ipsa sponsa ab inimicis suis per violentiam raperetur, & alias similis ei non inveniretur in Regno, quam sibi posset matrimonialiter copulare: de suorum, & ejusdem sponsæ consilio factum est, quod in conventu habitum sanctimonialium monasticum fine proposito perpetualiter retinendi suscepit, & ibidem per aliquot annos moram fecit, ne quid ab inimicis in iuria pateretur. Quam cum pace redditâ, & obtento de inimicis triumpho, solenniter duxisset, cum grandi exultatione uxorem, & ex ea filios suscepisset, unum eorum de communi consensu, & electione Principum Sueviae in Regnum sibi instituit successorem: procedente vero tempore, praedicta uxor gravi infirmitate correpta, cum se de hac vita crederet decessuram, timore mortis inducta, continentiam vovit. Cumque Rex ipse nolle etiam contrastare, concessit ad (d) tempus; nunc autem se contine proponit non posse; & quod licet posse fieri arbitratur, ad thorum uxoris sua cupit redire: & ad reprimendas amulorum suorum detractiones, & obloquia, petiit a nobis dari sibi in mandatis, ut uxorem suam auctoritatem nostra maritali affectione pertractet, non obstante voto continentia in causa ab ipsa emisso; & ab eodem Rege ad tempus approbat. Verum quia super his nos ad plenum non potuimus elicere veritatem, f. t. cognitionem eorum, & decisionem canonica duximus committendam, per A. f. m. ut super his inquiratis diligenter veritatem; & si vobis constiterit, quod praedicta mulier primò fuit inter moniales recepta timore violentiae, & rapinae, & propositum profitebatur se habuisse nubendi, cum inter eas moram faceret, praesertim cum postmodum in facie Ecclesie publice Reginupserit, & usque ad hanc tempora cohabitando, filios ex ea suscepit, eam denuntiatis praefato monasterio non teneri; non enim factum illud contractum matrimonii potest dirimere, et si forte posset matrimonium contrahendum impedire. De alio vero ita solicite discretio fraternalis vestra discussiat, quod si inveneritis eandem gravi infirmitate depressam, continentiam vovisse, & virum ejus ad tempus præbuisse contentum, maxime si non idem vir perquam continentiam voverit perpetuam, eandem viro coabitare facias, & invicem utrumque maritali affectione tractare.

N O T A E.

(a) **C**elestinus.] Ita etiam legitur in secunda collectione, sub hoc titul. cap. 3. nullib[us] tamen exprimitur, quibus Praelatis Pontifex scribat.

(b) **Rex Illustris Suevorum.**] Non accipias textum hunc de Suevis, & eorum Rege, quorum Imperium in Gallecia duravit per 174 annos, donec a Leo Vigildo Gothorum Rege eorum Regnum deletum fuit, & in Gothos translatum anno 585, ut referunt Sanctus Isidorus in chron. Suevor. Roderic. Tolet. de rebus Hisp. lib. 2. cap. 14. & in hisl. Suevor. cap. 2. Ioan. Valsus in chron. Hisp. anno 584. Olaus Magnus lib. 16. hist. Goth. cap. 9. Sahabedra in chron. Goth. cap. 15. unde cum ultimus eorum Rex Mirus dictus decessisset anno 584. non potest

rat temporibus Celestini III. reperiit Rex Richardus, de quo in praesenti. Agitur ergo in hoc textu de Rege Sueviae, cuius Regnum est ultra quinquaginta quintum Septentrionalis latitudinis gradum ad mille Italica millaria, quæ latissimum est, usque ad septuagesimum secundum gradum extendit; longitudo mille quinquaginta non extedit. Regnum fuit olim incolarum multitudine plenum: Regiam dignitatem electivam antea, possea hereditariam fecit, ut plura adducentes de Suevis, & eorum nobilitate tradunt Cyriacus Spanemberger, Martinus Crufus, Ceilurus, ejus gentis scriptores, & Bucelinus tom. I. German. sacra, fol. 6. & tom. 3. fol. 12.

(c) **Voluntate parentum.**] De consensu parentum

parentum in nuptiis filiorum agemus in cap. I. de
despons. impub.

(d) *Concessit ad tempus.*] Aliás si in perpetuum

consensisse, non posset eam licetē repetere, ut pro-
bavi suprà in cap. I. ex quo commentario præsens
petendum est.

C A P U T XII.

(a) Idem.

Placet nobis, & tuam prudentiam commendamus, quod in causis dubiis Sedis Aposto-
licæ consilium requiris. Licet enim prædictus sis scientiâ litterarum, ad matrem tuam
Rom. Ecclesiam idcirco devotè recurris, ut habitâ, super quo dubitas, responsione condi-
gnâ, quam in similibus servare formam debeas, evidenter agnoscas. Per dil. autem fili-
um W. Decanum Cathalaun. Apostolatum nostrum solicitude tua consuluit, utrum mu-
lier, quæ credens (b) mortuum maritum, habitum religionis assumpsit, & eo reverso, de
monasterio (c).educta fuit, post obitum viri sit ad observantiam regulæ compellenda?
Super quo disc. tuꝝ sic respondemus, quod licet votum ejus non tenuerit usquequaque,
eatenus tamen fuit obligatorium, quatenus se poterat obligare: promisit enim intrando
monasterium, & non exacturam carnis debitum, quod erat in potestate ipsius; redire vero
ad seculum, in ejus potestate non erat, sed in potestate mariti: & ideo quantum ad ipsam
tenuit votum, quod post viri obitum tenet non debet, cum ad cum casum redierit, à quo
poterat efficax habere principium. Consultius itaque dicimus, & ei congruentius ad salu-
tem, prædecessor enim felicis memorie Alexandri (d) Papæ vestigia imitantes, ut va-
nitatibus seculis derelictis, ad monasterium redeat, ubi bonâ ducta intentione professio-
nem fecit, & habitum religionis accepit. Si vero ad hoc induci non poterit, invitam ipsam
credimus non cogendam.

N O T A E.

1. (a) *[Dem.]* Ita etiam legitur in secunda collec-
tione, sub hoc tit. cap. 4. sed nec in ea exprim-
itur Prelatus, cui rescribat Pontifex, & for-
san scripsit Episcopo Cathalaunensi, de qua
Ecclesia egi in cap. 57. de elect.

(b) *Mortuum maritum.*] Et per consequens
cum falsa causa, argum. final. ff. de hered. inst.

2. (c) *Educta.*] Per maritum, qui jure eam repe-
tebat, ex traditis in cap. I. hoc tit. unde cum
professio nulla esset ex defectu consensus viri,
ideo Cœlestinus ait, defuncto viro monendam
eam esse, non cogendam, ut ad monasterium rever-
tatur; quod castitatem vero promissam tenetur
soluto matrimonio eam servare, quia renun-
ciando iuri proprio, eam promittere valebat.
Basilius lib. 9. de matrim. cap. II. & lib. 10. cap.

final. probavi in cap. quidam 3. hoc tit. ubi textum
hunc exposui.

(b) *Alexand. III.*] Relati in cap. I. hoc tit. Nec
huic constitutioni aduersatur P. Bleensis epi-
sol. 19. ubi uxor, quæ falso rumore decepta,
& mortuum virum existimans, professionem
in monasterio emisit, & reverso marito egre-
di coacta fuerat, mortuo ipso viro non cogi-
tur redire ad monasterium, ex ipsius Bleensis
lententia; immò alteri nubere potest. Nam id
acciendum est, quando votum castitatis emis-
sum est habitâ consideratione ad vitam,
& professionem regularem; quia, tunc cum
professio ipsa nulla sit, deficiente consensus
ipsius viri, non solùm eo defuncto ad reli-
gionem redire non cogitur, vetum & ad secundas
nuptias transire valet, juxta adducta suprà in
capite 3.

C A P U T XIII.

Innocentius III. Archiepiscopo (a) Pisan.

AD Apost. *Sed. Et infra:* Cùm autem vir & uxor una caro sint per copulam con-
jugalem effecti, nec una pars converti possit ad Dominum, & altera in seculo rema-
nere, profecto non est alter conjugum recipiendus ad observantiam regularem, nisi reli-
quus perpetuam continentiam repromittat: nec vitam quoque debet mutare, nisi forte
ejus ætatis sit, ut sine suspicione incontinentie valeat in seculo remanere.